

PATENTBESVÄRSRÄTTENS

DOM

meddelad med anledning av besvär över Patent- och registreringsverkets härvid fogade beslut.

Klagande: Oy KWH Pipe Ab (invändare)

Ombud: Gustav Magnusson
Magnupatent AB

Motpart: BL (sökande)

Ombud: Bergensträhle & Lindvall AB

Målet gäller: Patent på "Apparat och sätt för framtryckning av rör vid relining".

YRKANDEN

I besvären yrkar invändaren att patentansökningen avslås.

Sökanden vidhåller sin patentansökan med i första hand oförändrade patentkrav och i andra hand nya patentkrav inkomna

den 29 november 1994.

I målet har hållits muntlig förhandling.

Patentbesvärsrätten bifaller inte besvären.

SKÅL

De till grund för sökandens förstahandsyrkande liggande, vid det överklagade beslutet gällande, patentkraven innefattar två självständiga krav.

Patentkravet 1 avser härvid enligt ingressen en apparat för framtryckning av rör utefter en rörledningssträcka vid relining av den senare, vilken apparat är anordnad att anbringas i anslutning till rörledningssträckan, t.ex. nedförs i en till sträckan ansluten brunn, och innefattar en tryckkolv, vilken är anordnad att med stöd av en mothållsanordning utöva en framtryckningskraft på ett rör, varvid en rörstödanordning är anordnad att uppbära röret runt tryckkolven under dess rörelse.

Det självständiga patentkravet 6 avser enligt ingressen ett sätt för framtryckning av rör utefter en rörledningssträcka vid relining av den senare, varvid rören tillförs rörledningssträckan, t.ex. nedförs i en till rörledningssträckan ansluten brunn och successivt framtrycks medelst en tryckkolv, vars verkan utövas på ett tryckkolven omgivande rör.

Syftet med uppfinningarna är enligt vad som framgår av beskrivningen att åstadkomma en apparat och ett sätt för framtryckning av rör utefter en rörledningssträcka, som i jämförelse med tidigare apparater och metoder är enklare och billigare till sin konstruktion, medger nedföring och användning på ett enkelt sätt i en nedstigningsbrunn inom det av brunnen givna utrymme samt medger relining av en given ledningssträcka till ett avsevärt billigare pris och på avsevärt kortare tid än vad som hittills varit möjligt.

Nämnda syfte uppnås därigenom att vid apparaten enligt kravet 1 tryckkolven är svängbart lagrad mellan ett väsentligen uppåtriktat rörmottagningsläge och ett läge, i vilket ett rörs framtryckning är avsedd att äga rum, och att en

anordning är inrättad för fasthållning av en muff i vilken rörets ledande ände skall inpressas medelst kolven före framtryckning.

För sättet enligt kravet 6 gäller att syftet uppnås genom att röret anbringas på plats runt tryckkolven när den senare intar ett uppåtriktat rörmottagningsläge i brunnen, varpå tryckkolven svängs ned till ett läge, i vilket ett rörs framtryckning är avsedd att äga rum, och att före den egentliga framtryckningsrörelsen fasthålls en muff, i vilken rörets ledande ände skall inpressas, vilket sker medelst tryckkolven.

Patentkraven enligt andrahandsyrkandet avser enbart en apparat för framtryckning av rör. Kravet 1 innehåller härvid samtliga bestämmelser i kravet 1 enligt förstahandsyrkandet men innefattar därutöver i ingressen uppgiften att tryckkolven bildar del av en tryckmediedriven kolv-cylinderanordning och i den kännetecknande del uppgifterna att tryckkolvens lagring och muff-fasthållningsanordning uppbärs vid var sin ände av en långsträckt bottendel hos mothållsanordningen, samt att en till cylindern och ett pumpaggregat för kolv-cylinderanordningen ansluten manöveranordning för tryckkolvens rörelser är anordnad för användning intill apparaten, företrädesvis fästad vid denna.

Som grund för sitt avslagsyrkande hänvisar invändaren (KWH) till dels en som bilaga 1 till besvärsskrivelsen lagd redogörelse (aktbil 2) rubricerad RELINING-UTRUSTNING ANVÄND AV OY KWH PIPE AB dels en till samma skrivelse bilagd videofilm (aktbil 6) benämnd VIP-LINER. Invändaren gör härvid gällande att KWH redan före dagen, den 5 september 1988, för förevarande patentansökan öppet utövat den teknik som beskrivs i redogörelsen och före detta datum också demonstrerat tekniken för potentiella licenstagare samt även gjort den känd genom att delta i ett flertal utställningar. Enligt invändaren har vidare teknik svarande mot den på videofilm visade öppet använts av KWH vid reliningsarbeten före nämnda datum. Dessutom har videofilm använts av KWH för marknadsföring vid mässor och kundkontakter före detta datum. – Då det i patentlagen uppställda skillnadskravet enligt invändaren inte är uppfyllt skall ansökningsavslås i sin helhet.

Invändaren preciserar närmare de tillfällen och omständigheter, som med hänvisning till nämnda redogörelse och videofilm åberopas som

patenthindrande, till följande nedan angivna och framlägger i anslutning därtill också ytterligare dokumentation i form av intyg, broschyrer, deltagarförteckningar, tidningsartiklar och patentpublikationer

- 1) IFAT-mässan i München 1987.
- 2) Relining av rörledningsnätet i Raufoss, Norge, augusti 1987 - mars 1988.
- 3) Infodring av rörledningsnät i Kuwait 1984-1987.
- 4) Nationella Vatten- och Avloppsdagarna i Joensuu, Finland, 8-9 juni 1988.
- 5) Licensavtal mellan KWH och NPL Bygg AB undertecknat av parterna 22 resp. 30 juni 1988.
- 6) Reliningsarbete på Runebergsgatans avloppsnät i Vasa, Finland, 16 augusti 1988.

Enligt vad sökanden anför saknar det av invändaren åberopade materialet helt bevisvärde. Invändaren har sålunda inte kunnat styrka öppen utövning eller att eljest hinder för patent föreligger.

Patentbesvärsrätten gör följande bedömning.

Vad först gäller den av invändaren ingivna redogörelsen RELINING-UTRUSTNING etc. (aktbil 2), till vilken hänvisas i fyra av de sex fallen ovan, kan konstateras att den däri avhandlade tekniken vid relining kan karakteriseras på ett sätt som helt överensstämmer i vart fall med vad som anges i förstahandsyrkandets självständiga krav 1 och 6. Värt att notera i sammanhanget är emellertid att redogörelsen är daterad den 2 mars 1991 och alltså tillkommit ungefär två och ett halvt år efter patentansökningens ingivande eller ca 9 månader efter invändningen. - Någon dokumentation av den här aktuella tekniken som daterar sig till en tidpunkt före ingivningsdagen för förevarande patentansökan har invändaren däremot ej ingett.

Vad härefter gäller den ingivna videoinspelningen (aktbil 6) förhåller det sig uppenbarligen så att den däri visade tekniken i allt väsentligt kan karakteriseras på det sätt som avses i förstahandsyrkandets krav 1 och 6. Det framgår emellertid inte av inspelningen och har inte heller styrkts på annat sätt att denna tillkommit före patentansökningens ingivande. Videoinspelningen som sådan kan därför helt klart inte anses hänföra sig till i förevarande sammanhang förut känd teknik.

Härefter tar Patentbesvärsrätten upp de av invändaren närmare preciserade tillfällena eller omständigheterna.

- 1) Enligt ett av invändaren ingivet intyg av Bertil Elmqvist har teknik motsvarande den som beskrivs i den här tidigare avhandlade redogörelsen (RELINING-UTRUSTNING etc - - -) visats på IFAT-mässan i München den 20 maj 1987.

Det framstår enligt Patentbesvärsrättens mening som oklart vad som skall förstås med "teknik motsvarande den - - -". Härtill kommer att det inte framgår hur tekniken ifråga visades. Det framgår inte heller hur Elmqvist känner till att visning ägt rum. Har han sålunda aktivt deltagit i denna eller bara bevittnat den? Det kan med hänsyn till nämnda oklarheter inte anses styrkt att den teknik som beskrivs i den återopade redogörelsen genom vad som förevarit på mässan blivit känd före dagen för patentansökningen.

- 2) I ett av invändaren ingivet intyg, undertecknat av kommunalingenjör Hans Fossum, försäkras på heder och samvete att vad som beskrivs i den här tidigare nämnda redogörelsen (RELINING-UTRUSTNING etc. - -) har full motsvarighet i den utrustning och den teknik som tillämpats vid ett stort reliningsarbete utefter huvudgatan i Raufoss, Norge, vilket påbörjades i augusti 1987 och avslutades i mars 1988. Eftersom arbetet bedrevs under upprätthållande av möjligheterna till gångtrafik och i görligaste mån biltrafik hade enligt intyget vem som helst möjlighet att se den utrustning som användes och hur arbetet bedrevs.

Med hänsyn till att reliningsarbete av här aktuellt slag alltid utföres i botten av en brunn – enligt sökandens obestridda uppgift med en öppningsdiameter på 60 cm och normalt 2-3 meters djup – där operatören rimligen också måste skymma apparaten och då dessutom en öppen brunn av avsett slag av säkerhetsskäl uppenbarligen måste vara omgärdad av någon typ av staket, i vart fall om gång- och biltrafik skall kunna tillåtas, framstår det som högst osannolikt att en större eller obestämd krets av personer haft möjlighet att vid reliningsarbetets bedrivande se apparatens uppbyggnad över huvud taget eller iaktta hur den hanterades.

Vad gäller frågan om förekommande transport av reliningsutrustning mellan olika brunnar utmed ledningarna i Raufoss liksom mellan förråd och arbetsplatser innebär möjlighet för en större eller obestämd krets att ta del av den teknik som beskrivs i den här aktuella redogörelsen från invändaren (RELINING-UTRUSTNING etc. - -) är först att märka att enligt intyget har vad som beskrivs i redogörelsen full motsvarighet i den utrustning och den teknik som tillämpats i Raufoss. Innebörden av uttrycket full motsvarighet måste dock vara att fullständig överensstämmelse eller identitet inte nödvändighetsvis måste föreligga utan att vissa skillnader kan förekomma när det gäller såväl apparat som förfarande. Det är därför enligt Patentbesvärsmålets uppfattning oklart hur den apparat som kan ha varit tillgänglig egentligen såg ut. Följaktligen måste det också framstå som oklart vilken information fackmannen har kunnat erhålla eller vilka slutsatser han kunnat dra, det sistnämnda i synnerhet vad gäller användningssätt. Att genom vad som sålunda förevarit någon omständighet som kan påverka patenterbarhetsbedömningen uppkommit kan ej anses styrkt.

- 3) Vad gäller den påstådda reliningsverksamheten i Kuwait 1984-1987 saknas helt dokumentation som styrker tidpunkt och omfattning liksom användande av viss utrustning. Något öppet utnyttjande som skulle kunna åberopas mot förevarande ansökan föreligger således inte. Av vad invändaren anfört rörande verksamheten framgår f.ö. att den tillämpade tekniken skiljer sig från den i den åberopade redogörelsen (aktbil 2) angivna därigenom att tryckcylindern ej är svängbar mellan ett rörmottagningsläge och ett framtryckningsläge.
- 4) I var sitt av två likalydande intyg intygar Urpo Perkiömäki resp. Markku Vuorinen att de sett Oy KWH Pipe Ab:s VipLiner – grundrenoveringssystem för avlopp- informationsvideon – monteringsutrustningen bl.a. den svängbara hydraulcylindern i en brunn i samband med de Nationella Vatten- och Avloppsdagarna i Joensuu 8-9 juni 1988. Den förstnämnde intygsgivaren är vattenledningsmästare vid Vasa Vattenverk och den senare VD för ett kommunalt vattenförsörjningsföretag.

I avsaknad av närmare uppgifter om vad som ligger i begreppet informationsvideon eller om vad som framgått av den avsedda videon liksom om hur monteringsutrustningen i övrigt var beskaffad ger intygen enligt Patentbesvärslagens mening en synnerligen oklar bild av den teknik intygsgivaren uppger sig ha tagit del av. Några omständigheter som kan vara av betydelse vid bedömning av patenterbarheten i förevarande ansökan har i vart fall ej påvisats föreligga.

- 5) Enligt invändaren gav det här aktuella licensavtalet NPL Bygg AB rätt att i Mellansverige tillämpa den av KWH utvecklade reliningstekniken. Avtalet innefattade därvid, framhåller invändaren, den teknik som beskrivs i den till besvären fogade redogörelsen för KWH:s teknik.

Någon dokumentation som styrker invändarens påståenden rörande avtalet ifråga har ej ingivits. Enligt Patentbesvärslagens bedömning kan det därför inte anses styrkt att den teknik som beskrivs i nämnda redogörelse blivit allmänt tillgänglig genom avtalet ifråga. Att NPL Bygg AB skulle ha öppet utnyttjat denna teknik före dagen för patentansökningen har ej heller gjorts gällande.

- 6) När det gäller reliningsarbetet i Vasa föreligger dels ett intyg av Lars Luomala, avloppsmästare i Vasa dels kopior av två tidningsartiklar med därtill hörande intyg.

I det förstnämnda intyget försäkrar intygsgivaren Luomala på heder och samvete att det som beskrivs i den här tidigare omnämnda redogörelsen (RELINING-UTRUSTNING etc. -) har fullständig överensstämmelse med den utrustning och den teknik som tillämpats vid ett reliningsarbete av avloppsledningsnätet på Runebergsgatan i Vasa stad i Finland, den 16 augusti 1988. Eftersom arbetet bedrevs under upprätthållande av möjligheterna till gångtrafik och i görligaste mån även biltrafik hade, enligt intyget, vem som helst möjlighet att se den utrustning som användes och hur arbetet bedrevs.

Av de två tidningsartiklarna, den ena hämtad ur den svenskspråkiga tidningen VASABLADET onsdagen den 17 augusti 1988 och den andra ur den finskspråkiga tidningen POHJALAINEN för samma dag, framgår att bolaget Wiik & Höglund utvecklat och föregående dag i Vasa

presenterat en ny teknik vid renovering av avloppsledningar utan att dessa behöver grävas upp, varvid ett avloppsrör av polyeten via en avloppsbrunn monteras in i det tidigare röret. Ingen av artiklarna innehåller någon närmare redovisning av den tillämpade tekniken vare sig när det gäller apparatur eller förfarande. I anslutning till varje artikel finns dock ett fotografi, synbarligen avsett att visa i sammanhanget använd utrustning placerad på marken. Under fotografiet i VASABLA-DET anges sålunda att utrustningen som används vid den nya saneringstekniken kostar 3-400 000 mark.

Vad gäller möjligheten att vid reliningsarbetets bedrivande i Vasa se apparatens uppbyggnad eller iaktta hur den hanterades gör Patentbesvärsträtten samma bedömning som ovan gjorts beträffande arbetet i Raufoss.

Vad härefter gäller möjligheten att vid eventuellt förekommande transport eller liknande av reliningsutrustning mellan olika brunnar vid arbetet i Vasa liksom vid den förevisning av utrustning som att döma av fotografierna där ägt rum och synbarligen också varit allmänt tillgänglig noterar Patentbesvärsträtten att av det åberopade intyget framgår – till skillnad från vad som anges i det rörande verksamheten i Raufoss åberopade intyget – att vad som beskrivs i redogörelsen RELINING-UTRUSTNING etc. har fullständig överensstämmelse med den utrustning och den teknik som tillämpats vid reliningsarbetet. Som sökanden påpekar saknar dock den apparat som visas på fotografierna den bakre stöddel som apparaten enligt den i intyget angivna redogörelsen är försedd med. Av fotografierna framgår inte heller någonting om förekomsten av den stopplatta som enligt redogörelsen måste betraktas som oundgängligen nödvändig. Det finns därför enligt Patentbesvärsträttens bedömning skäl att ifrågasätta om fullständig överensstämmelse med den i redogörelsen beskrivna tekniken verkligen föreligger. Följaktligen framstår det redan av denna anledning som oklart vilken information fackmannen har kunnat erhålla av det som förevarit ovan jord i samband med reliningsarbetet i Vasa och vilka slutsatser han därvid kunnat dra. Det är därför enligt Patentbesvärsträttens mening inte heller klarlagt att någon patenthindrande omständighet av betydelse uppkommit genom vad som sålunda förevarit.

Vid angivna förhållanden och då ej heller de av invändaren anförda patentdokumenten eller vad som i övrigt i målet anförts som hinder föranleder annan bedömning har varken apparaten enligt förstahandsyrkandets patentkrav 1 eller sättet enligt nämnda yrkandes patentkrav 6 varit känt före dagen för förevarande patentansökan. Det finns vidare ingen anledning att ifrågasätta att det i beskrivningen angivna syftet uppnås med uppfinningarna enligt dessa krav. Vad som i målet framkommit om känd teknik på området är inte heller av den beskaffenheten att nämnda uppfinningar framstår som närliggande. Fordringarna för patenterbarhet enligt 2 § patentlagen är följaktligen uppfyllda för de uppfinningar som anges i förstahandsyrkandets patentkrav vilka också får anses ha erforderlig motsvarighet i ansökningens grundhandlingar.

Björn Pernold

Göran Andersson
Referent

Jeanette Bäckvall

Enhälligt

BESVÄRSHÄNVISNING, se bilaga (Formulär A)